

[Dagmar Andreassen.]

og investeret krone, desto flere af de love, vi vedtager, har vi råd til at føre ud i livet.

Dette er ikke sagt for at klandre erhvervsfonden, som ikke ved sin ydelse af kautioner og garantier kan skelne, men jeg har villet benytte lejligheden til at trække det frem, fordi der så udmærket er redegjort for i bemærkninger og fremsættelsen, hvor det stigende behov for finansiering stammer fra. Det får mig til at spørge: hvor længe er det i grunden rimeligt at vi opretholder ordningen med særlig lavt forrentede skibskreditter, selv om andre lande gør det?

Der tales nu om en forhøjelse af renten, men selv om den finder sted, vil der alligevel være tale om meget betydelige tilskud. Nu har jeg aldrig fra officiel side set nogen redegørelse for, hvad det gennem årene har kostet Danmark at yde disse lavtforrentede lån. Det ville være et ret enkelt regnestykke at foretage, vil jeg gå ud fra. Særlig interessant vil det være, hvis man også kunne få et regnestykke over, hvad den arbejdskraft og den kapital, som har været bundet i skibsværftsindustrien, ville have givet i forøget valutaindtjening, hvis den havde været anvendt i den tredjedel af eksportindustrien, der forrenter sig bedst.

Nu kan der nok opstilles mange former for sådanne beregninger. Jeg har hørt et tal nævnt på 10 milliarder kr. på 10 år, men jeg har ikke fået præmisserne til det regnestykke. Jeg har derimod set en anden opstilling, hvor man går ud fra en normal rente på 11½ pct. og kommer til det resultat, at skibskreditterne giver et tilskud på 13.000 kr. pr. ansat i den del af skibsindustrien, som kan blive finansieret over de billige skibskreditter. Jeg ved ikke, om det regnestykke kan holde for nærmere analyse, og jeg forlanger heller ikke svar på det i dag, men jeg ville være glad for, hvis vi ved lejlighed kunne få en redegørelse for disse spørgsmål. Jeg overlader regnestykket til handelsministeren, men ønsker i øvrigt ikke, at erhvervslånefondens forhøjelse skal sinkes af det, og har intet imod, at lovforslaget går til anden behandling uden udvalgsbehandling.

**Ømann:** Lad mig forlods sige, at jeg kan anbefale, og at jeg ikke nærer noget specielt ønske om en udvalgsbehandling.

Det er vel det eneste område, hvor man har svage tilbøjeligheder til en påvirkning af erhvervslivet, der ikke bare angår dette erhvervsliv som uspecificeret helhed, men koncentrerer sig om eksporten. Denne lov illustrerer egentlig ganske godt, hvad der er hovedskillelinjen mellem regeringens erhvervspolitik og mit partis erhvervspolitik. Vi har en industri, som beklager sig over ledig kapacitet og ikke udnyttede eksportmuligheder, vi har en valutabalace, der stadig forværres. Det burde vel foranledige regeringen til at granske, om der ikke i denne lovs støtteforanstaltninger lå muligheder for en styring, der fremhjælp produktion og eksport på de netop nu strategisk vigtige områder.

Men jeg har fået det indtryk, at det fastholdes hårdnakket fra regeringens side, at erhvervslivets struktur og den samlede samfundsmæssige produktivitet kan og bør regeringen ikke gribe ind i. Jeg har også fornemmelsen af, at den diskrimination mellem eksport og hjemmeindustri, som loven er udtryk for, allerede for regeringen er at gå meget langt, og at man mener, at tildelingen af denne lovs støtte fortsat alene skal ske efter soliditets- og risikosynspunkter.

Jeg synes, det må vække til eftertanke, at industriens efterspørgsel efter denne støtte er så relativt lille i forhold til værfterne. Jeg venter ikke noget imødekommende svar fra ministeren efter de drøftelser, vi har haft i 21 mands udvalget med repræsentanter for regeringen, men jeg kan altså kun beklage de forspildte muligheder og netop beklage dem i denne situation.

**Handelsministeren (Knud Thomsen):** Jeg må atter takke for den særdeles venlige modtagelse, dette lovforslag har fået. Det drejer sig om et lovforslag, som man kan anse for at være en ubetydelighed, nemlig en simpel registrering af det, der for så vidt har fundet sted, og som nu må dækkes gennem loven, men man kan også opfatte det på en helt anden måde, nemlig som et barometer, der så at sige viser den tendens, der er. Jeg har altså følt det som min pligt over for folketinget at pege på en særlig udvikling, der fandt sted inden for en bestemt, meget stor sektor, nemlig skibsbyggeriet.

Det lå vel en lille smule i hr. Jørgen Peder Hansens udtalelser, om det nu var værd, at folketinget blev ulejliget, hver gang vi